Gemeente Amsterdam

Informatie My Red Light

Aan Corinne Dettmeijer
Van [redacted], OOV, Amsterdamse Aanpak Ondermijning
[redacted], programmamanager programma prostitutie

Datum 21 september 2018

Geachte mevrouw Dettmeijer,

Hierbij ontvangt u een overzicht en achtergrondinformatie met betrekking tot My Red Light.

In een gesprek met de Raad van Toezicht is toegezegd dat binnen enkele (4) weken een voorstel gedaan wordt, dat ziet op een 'doorstart' van MRL. In dit voorstel zou in ieder geval rekening gehouden moeten worden met:

- het behalen van de oorspronkelijke doelstellingen / idealen van MRL;
- recht doen aan het experimentele karakter van MRL;
- de financiële aspecten, waaronder schaalgrootte en bezetting van de ramen gedurende het dagdeel, bv door thuiswerkers, mogelijkheden pilot;
- de te bereiken doelgroepen;
- mogelijke verplaatsing van MRL;
- de rol van het huidig bestuur

Als er vragen over zijn of als op punten nadere informatie nodig is, dan zijn programmamanager [redacted] en ik natuurlijk graag bereid een en ander mondeling of per email verder toe te lichten.

Met groet,

[redacted]

Mobiel: 06-[redacted]
E-mail: [redacted]@amsterdam.nl

Inhoud

Start My Red Light 3
Doelstelling MRL 3
Rol gemeente 4
Monitor MRL 4
handhaving 4
Mediaberichtgeving 5
Gesprek burgemeester – Raad van Toezicht 5
Opdracht: 6
Enkele aandachtspunten: 6
Bijlagen 9

Bijlagen : Feitenrelaas handhaving My Red Light
Monitor My Red Light
Brief Raad van Toezicht aan burgemeester
Notitie Raad van Toezicht
Brief Raad van Toezicht d.d. 3 juli 2018
Voorstel My Red Light meldprocedure
Verslag branchebijeenkomst 26 april 2018

Start My Red Light

Een van de doelen van het prostitutiebeleid van de gemeente is de normalisering van de branche. Mede in dit kader is de gemeente in 2014 in samenwerking met sekswerkers en andere relevante partijen gestart met het project 'Eigen Raam'. Het initiatief leidde in 2015 tot een vooronderzoek waaruit duidelijk moest worden of een exploitatiebedrijf in zelfbeheer van sekswerkers haalbaar zou zijn. De resultaten gaven aanleiding tot oprichting van de Stichting Eigen Raam, die verantwoordelijk zou worden voor de oprichting van het eerste Europese raambordeel in zelfbeheer, genaamd My Red Light. My Red Light had net als ieder ander raambedrijf een exploitatievergunning van de gemeente nodig. My Red Light kent dus een experimenteel karakter, maar opereert volgens de regels die voor alle exploitanten gelden. Het raambedrijf heeft veertien werkplekken verdeeld over vier panden op de Wallen in Amsterdam.

De stichting wordt vormgegeven door een raad van advies, een raad van toezicht en een raad van bestuur. In het bestuur van My Red Light nemen enkele ex-sekswerkers plaats. Sekswerkers die een raam huren bij My Red Light, kunnen plaats nemen in de raad van advies en hebben zo een directe mogelijkheid om mee te denken over verhuurvoorwaarden, werkomstandigheden en andere belangrijke beslissingen.

De Raad van Toezicht bestaat uit:

- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]

[redacted] is onlangs teruggetreden als lid vanwege het feit dat er signalen zijn m.b.t. slachtoffers uitbuiting bij MRL en dit in zijn optiek onverenigbaar is met de functie van [redacted] in de opvang van slachtoffers mensenhandel

Doelstelling MRL

MRL is gestart met de volgende, in de statuten opgenomen, doelen:
(a) het ontwikkelen van een vorm van raamexploitatie voor en door sekswerkers (zelfbeheer), die aantoont dat sekswerkers onafhankelijk en zelfstandig kunnen werken door zich te verenigen en die tot ver buiten Amsterdam een bron van inspiratie kan zijn voor sekswerkers;
(b) het verbeteren van de positie van sekswerkers;
(c) het normaliseren van de branche van sekswerk, zodat het risico verkleind wordt dat sekswerkers worden gediscrimineerd, gestigmatiseerd, geïsoleerd, gemarginaliseerd of uitgebuit;
(d) het ondersteunen van sekswerkers opdat zij de kennis en vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn om volledig zelfstandig een prostitutiebedrijf in zelfbeheer te kunnen realiseren;
(e) het verbeteren van de arbeids- en huurvoorwaarden en arbeidsomstandigheden ten opzichte van de gebruikelijke voorwaarden en omstandigheden in de markt voor sekswerk;
(f) het vergroten van het ondernemerschap van de sekswerkers;
(g) het verkrijgen, beheren, exploiteren, huren, bezwaren en vervreemden van registergoederen of enig recht op of belang in registergoederen, voor zover noodzakelijk of wenselijk voor het bereiken van de bovenstaande doelstellingen van de stichting;

(h) het ter verzorging bij ziekte, arbeidsongeschiktheid en ouderdom doen van uitkeringen aan sekswerkers,
en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

De Raad van Toezicht geeft aan dat deze doelstellingen nu niet behaald (kunnen) worden. De vraag is of de doelstellingen uiteindelijk in de praktijk blijken aan te sluiten bij de behoefte van sekswerkers.

Rol gemeente

Na de oprichting van stichting MRL in het najaar van 2016 is de rol van de gemeente beperkt tot vergunningverlener en toezichthouder. Voor MRL gelden dezelfde voorschriften als voor andere exploitanten, zo heeft MRL bij de vergunningaanvraag een hygiëneplan en bedrijfsplan ingeleverd en zijn de betrokken bestuurders getoetst aan de Wet Bibob. Via twee raadsbrieven is de raad destijds op de hoogte gebracht van de start en voortgang van MRL.

Monitor MRL

De impact van project MRL wordt sinds de opening gemonitord. Voor dit onderzoek is door de raad budget beschikbaar gesteld. In samenwerking met MRL en Start Foundation is er begin 2017 naar een geschikte partij gezocht die deze monitoring zou kunnen uitvoeren. Een begeleidingscommissie waarin de gemeente, Start Foundation en MRL vertegenwoordigd zijn, volgt het onderzoek. Een eerste tussenrapportage is onlangs in concept opgeleverd. De inhoud is voorzichtig positief, maar de signalen staan op rood wat betreft bedrijfsvoering (dit is niet het onderwerp van de monitor).

De aanbevelingen uit de monitor zijn:
1. Zorg dragen voor voortbestaan, met name financieel
2. Verdere invulling geven aan maatschappelijke doelstellingen
3. Commitment van stakeholders creëren
4. Behouden van de goede relatie met huurders
5. Aantrekken van sekswerkers met relatief weinig ervaring met sekswerk in Nederland

De (concept) monitor is als bijlage bijgevoegd.

handhaving

Aan MRL is een dwangsom opgelegd ter zake van het niet tijdig melden van signalen mensenhandel. Bezwaar hiertegen door MRL is ongegrond verklaard. Een tweede vergelijkbare handhavingszaak loopt en kan leiden tot innen van de dwangsom.

Mediaberichtgeving

In de (lokale) media wordt veel aandacht gegeven aan de ontwikkelingen bij MRL. O.a. vanwege een richting de media actieve bestuurder. Zie o.a.:

AT5 13 september 2018 https://www.at5.nl/artikelen/186328/college-wuift-problemen-rond-meldingen-gedwongen-prostitutie-weg
VN d.d. 25 augustus 2018, waarin het bestuur ingaat op de financiële situatie van MRL en de kosten van de huur van het pand bij startfoundation https://www.vn.nl/my-red-light/
AT5 1 augustus 2018: https://www.at5.nl/artikelen/184975/bizar-dat-er-ook-bij-my-red-light-sprake-is-van-gedwongen-prostitutie
AT5 1 augustus 2018: https://www.at5.nl/artikelen/184969/gemeentebordeel-politie-neemt-ons-niet-serieus-nieuwe-saban-b-loopt-al-over-wallen-3
AT5 26 april 2018: https://www.at5.nl/artikelen/181342/gemeente-we-zouden-teleurgesteld-zijn-als-my-red-light-bordeel-het-niet-redt
AT5 31 maart 2018: https://www.at5.nl/artikelen/180314/gemeentebordeel-amper-jaar-na-opening-in-zwaar-weer-weinig-kans-op-overleven
AT5 02 november 2017: https://www.at5.nl/artikelen/174850/gemeentebordeel-nog-niet-volledig-gerund-door-sekswerkers
AT5 29 september 2016:
https://www.at5.nl/artikelen/160812/prostitues_lanceren_eigen_bordeel

Gesprek burgemeester – Raad van Toezicht

Op 14 september heeft een gesprek plaats gevonden tussen de Raad van Toezicht en de burgemeester. De Raad heeft in dit gesprek (kort gezegd) aangegeven dat de maat vol raakt en dat de problemen met name in de volgende drie punten tot uitdrukking komen:

1. De financiële situatie:
   MRL koerst volgens de halfjaarmonitor aan op een tekort van . Dit tekort wordt (mede / vooral) veroorzaakt doordat in de begroting is uitgegaan van dag- en nacht bezetting van de ramen. De ramen zijn overdag echter niet bezet. Een alternatief voor gebruik van de ramen gedurende de dag uren is nodig om dit te keren. Dat alternatief zou kunnen zijn het (kortdurend) gebruik van de kamers door sekswerkers die hun klanten elders (via internet) werven. Dit zou het tekort kunnen wegnemen. Een dergelijk gebruik (als mengvorm) is volgens de huidige APV niet mogelijk. Ook zou het aantal van 1 4 ramen te klein zijn om een rendabele exploitatie mogelijk te maken.

2. De idealen van MRL
   Het werven van sekswerkers die in het beheer/ bestuur/ RvT zinvol kunnen opereren uit de groep van de huidige huursters lijkt weinig kansrijk. Het uitgroeien tot corporatie lijkt een illusie. De locatie is hier debet aan. Binnen MRL zijn, net als elders op de Wallen, voornamelijk vrouwen van Oost Europese afkomst werkzaam. Deze doelgroep lijkt geen behoefte te hebben aan de vorm van empowerment / de doorgroeimogelijkheden die MRL als doel heeft.

3. Signalen mensenhandel
   Er zijn signalen mensenhandel. De politie acteert hier volgens MRL niet of nauwelijks op. Omdat een en ander onvoldoende duidelijk is kunnen huursters niet geweigerd worden en werkt MRL onbedoeld mee aan mensenhandel. Dit is voor de Raad van Toezicht onverenigbaar met de doelen van MRL en kan – als vast gesteld wordt dat inderdaad sprake is / was van slachtoffers mensenhandel werkzaam bij MRL – consequenties hebben voor de betrokkenheid van andere partijen (als de Rabobank en Start Foundation). De Raad wijst in dit verband ook op de dilemma's van exploitanten bij het melden van signalen. Te laat melden kan leiden tot een sanctie, waardoor volgens MRL exploitanten eerder niet zullen melden.

De kern van het betoog van de Raad van Toezicht is dat MRL begonnen is als experiment met specifieke doelstellingen, waaronder het doorbreken van de wijze waarop de branche functioneert. Tegelijkertijd moet MRL voldoen aan dezelfde regels die gelden voor de hele branche en dus opereren zoals de branche. De Raad zoekt naar manieren om de samenwerking met de stakeholders, waaronder bv politie en gemeente, te versterken en recht te doen aan het experimentele karakter en de doelstellingen van MRL.

Opdracht:

Aan de Raad van Toezicht is toegezegd dat binnen enkele (4) weken een voorstel gedaan wordt dat ziet op een 'doorstart' van MRL. In dit voorstel wordt in ieder geval rekening gehouden met:

- het behalen van de oorspronkelijke doelstellingen / idealenvan MRL;
- recht doen aan het experimentele karakter van MRL;
- de financiële aspecten, waaronder schaalgrootte en bezetting van de ramen gedurende het dagdeel, bv door thuiswerkers, mogelijkheden pilot;
- de te bereiken doelgroepen;
- mogelijke verplaatsing;
- rol huidig bestuur

Enkele aandachtspunten:

Het bestuur van MRL heeft in gesprekken met handhaving aangegeven niet alleen aangegeven niet met de huidige regels – rondom het melden van misstanden / signalen uitbuiting – te kunnen werken, maar ronduit geweigerd dit te doen en zich in de toekomst dus ook niet aan die regels te zullen houden. In de gesprekken met het bestuur over de opgemaakte rapportages nam het bestuur een vijandige en niet constructieve positie in jegens de handhavers. Het bestuur heeft in een email d.d. 10 september een voorstel gedaan voor een nieuwe procedure omtrent het melden van signalen misstanden / uitbuiting. In dit voorstel valt op dat vooral naar de rol van exploitanten gekeken wordt.

Met betrekking tot de tweede handhavingszaak bestaan verschillende opties die uiteenlopen van het innen van de volledige dwangsom van 25.000,00, het matigen van die dwangsom tot het intrekken van de vergunning t.a.v. het huidig bestuur.

In de raadscommissie van mei 2018 is in de beantwoording van raadsvragen aangegeven dat het voorstel van MRL de ramen overdag te laten gebruiken door thuiswerkers volgens de huidige APV voorwaarden niet uitvoerbaar is. De bespreking van die raadsvragen heeft geleid tot een toezegging voor een bijeenkomst tussen BM en exploitanten in de vergunde branche. Deze bijeenkomst staat nu gepland voor 4 oktober. Een vorige branchebijeenkomst heeft plaatsgevonden op 26 april 2018 en zag met name op het melden van signalen misstanden en mensenhandel. Zie bijlage.

Naar aanleiding van berichten in de media zijn diverse raadsvragen gesteld over MRL en uitbuiting in de vergunde raamprostitutie. Antwoorden zijn gereed en aan de raadscommissie toegezonden.[1]

Het bestuur heeft een uitnodiging aan de burgemeester gestuurd voor een werkbezoek aan MRL en wijst daarin op het gesprek van 14 september 2018 met de Raad van Toezicht..

Het bestuur van MRL laat veelal verschillende gezichten zien. In de media (of eigen social media) veelal offensief ten opzichte van de gemeente en geldende regels, deze offensieve houding van het bestuur komt ook terug in gesprekken met handhavers. In gesprekken met bijvoorbeeld de programmamanager prostitutie is die houding veelal constructief.

In de media zet het bestuur zich af tegen de gemeente, maar bijvoorbeeld ook tegen de pandverhuurder, telkens vanuit het oogpunt van levensvatbaarheid en werkbaarheid binnen MRL. De weergave van de feiten door MRL wordt daarbij niet altijd door de gemeente herkent en dit bemoeilijkt het gesprek met MRL.

[1] 1 augustus 2018: leden Boomsma en Ceder inzake het niet adequaat reageren op meldingen van gedwongen prostitutie
2 augustus 2018: lid Boomsma inzake het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en dwang in de prostitutie
3 augustus 2018: lid Hammelburg inzake het bericht "Gemeentebordeel: Politie neemt ons niet serieus, nieuwe Saban B. loopt al over de Wallen"
14 augustus 2018: lid Boomsma inzake het bericht dat prostituees op de Wallen kampen met schulden van tienduizenden euro's

Bijlagen

Feitenrelaas Handhaving MRL

Rapport van bevindingen d.d. 4 oktober 2017
Al gedurende een periode van twee weken zijn er binnen het team van MRL zorgen over [redacted] sekswerkers [redacted]

Twee dagen na het incident is P&G door MRL op de hoogte gesteld. Vervolgens is via tussenkomst van P&G deze melding uiteindelijk bij de politie terechtgekomen.

Overtreding
In de APV (art. 3.30 lid 1 onder c) staat dat de exploitant en leidinggevende verplicht zijn vermoedens van mensenhandel of andere vormen van uitbuiting te melden bij de politie. Volgens art. 3.30 lid 4 van de APV moeten de exploitant en leidinggevende ervoor zorgen dat het bedrijfsplan wordt nageleefd. In dit geval is ook niet overeenkomstig het bedrijfsplan gehandeld. Vermoedens van signalen misstanden moeten onmiddellijk worden gemeld bij de politie.

Deze overtreding valt onder de zwaarste categorie (III) van overtredingen uit de handhavingsstrategie. Normaal gesproken volgt op een categorie III overtreding intrekking van de vergunning, maar in plaats daarvan kan ook gekozen worden voor het opleggen van een last onder dwangsom. Hier is vaker voor gekozen om de sekswerkers niet te duperen.

Naar aanleiding van het rapport van bevindingen hebben er op 24 oktober 2017 en 8 november 2017 gesprekken plaatsgevonden met MRL. Kort samengevat komt de reactie van MRL erop neer dat ze de eerdere signalen niet echt als signaal van mensenhandel, uitbuiting of dwang hadden opgevat, maar dat het incident met [redacted] de druppel was en ze daarom met P&G contact hadden opgenomen. Zij dachten te goeder trouw te hebben gehandeld overeenkomstig hun bedrijfsplan.
Tijdens het gesprek werd echter al snel duidelijk dat binnen de bedrijfsvoering het accent heel erg op het inzetten van extra zorg is; er wordt te weinig bij stilgestaan dat een zorgcomponent ook een indicatie van een misstand kan zijn.

Op 20 november 2017 zijn de bevindingen voorgelegd aan de loco-burgemeester en heeft hij ingestemd met het voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom. Op 6 februari 2018 is het dwangsombesluit (dwangsom van €25.000) getekend door de waarnemend burgemeester. Het besluit is mede een preventieve maatregel die er op is gericht om herhaling van een geconstateerde overtreding te voorkomen.

Op 17 mei 2018 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden naar aanleiding van een ingediend bezwaarschrift tegen het besluit. Op 28 augustus is de beslissing op bezwaar genomen en het bezwaar is ongegrond verklaard.

Rapport van bevindingen d.d. 20 maart 2018
Rapportage is opgemaakt naar aanleiding van een melding over een sekswerker [redacted] Deze rapportage is gedeeld en besproken met MRL. Vanuit MRL werd alles ontkend.

Rapport van bevindingen 3 juli 2018
Uit dit rapport blijkt dat er wederom geen onmiddellijke melding is gedaan van vermoedens van misstanden, ook niet na een incident met [redacted] MRL is opgeroepen voor een gesprek over hetgeen is geconstateerd.

Dat gesprek heeft op 14 augustus jl. plaatsgevonden met het voltallige bestuur. Tijdens dat gesprek is aangegeven dat MRL niet van plan is de procedure ten aanzien van het melden van vermoedens misstanden aan te passen overeenkomstig de APV. Ze zijn het niet eens met de regelgeving en willen het op hun eigen wijze doen waarbij ze bewust het risico nemen op verdere handhavende maatregelen.

Deze zaak kan leiden tot het verbeuren van de eerder opgelegde dwangsom. Daarover moet nog een besluit moet worden genomen.